

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE ŠABAC

**ANALIZA ZADOVOLJSTVA ZAPOSLENIH
U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA**

**Mačvanski okrug
2021. godina**

Šabac, 2022.godine

Sadržaj

Uvod	1
Zadovoljstvo radnim mestom	2
Izloženost stresu	3
Izazovi posla u Covid-19 epidemiji	4
Profesionalni planovi	4
Opšte zadovoljstvo poslom	5
Pol, godine starosti, zanimanje, rukovodeća funkcija	5
Dodatni profesionalni angažman	7
Prosečne ocene opšteg zadovoljstva zaposlenih u zdravstvenim ustanovama Mačvanskog okruga	7
Zaključak	8

Uvod

Pravilnikom o pokazateljima kvaliteta zdravstvene zaštite („Službeni glasnik RS“ br. 49/2010) propisana je obaveza zdravstvenih ustanova da prate pokazatelje zadovoljstva poslom svojih radnika. Zdravstvena ustanova ima obavezu da jednom godišnje sprovede istraživanje zadovoljstva svojih radnika poslom koji obavljaju, uradi analizu rezultata istraživanja, kao i da preduzme odgovarajuće mere i aktivnosti na unapređenju stepena njihovog zadovoljstva na osnovu rezultata istraživanja.

Sve zdravstvene ustanove sprovode ispitivanje zadovoljstva zaposlenih po istoj metodologiji, u isto vreme, pomoću standardizovanog upitnika sa 23 pitanja zatvorenog tipa i jednim pitanjem otvorenog tipa (komentari ispitanika). Usled epidemije COVID-19, 2020. godine zdravstvene ustanove nisu imale mogućnost da istraživanje sprovedu istoga dana već u periodu kraj decembra-početak januara.

Upitnikom se ispituje zadovoljstvo zaposlenih pojedinim aspektima posla i to:

1. Uslovima rada (adekvatnošću opreme i prostora za rad, raspoloživim vremenom za obavljanje posla, autonomijom u obavljanju posla, finansijskom nadoknadom za rad, rukovođenjem i organizacijom rada u ustanovi)
2. Mogućnošću za profesionalni razvoj i kontinuiranu edukaciju
3. Odnosom sa rukovodećim kadrom (uvažavanjem i vrednovanjem rada zaposlenih)
4. Neposrednom saradnjom sa kolegama
5. Odnosom pacijenata prema zaposlenima

Ispitanici imaju mogućnost da na skali od 1 do 5 iskažu svoje zadovoljstvo pojedinim aspektima rada (1-veoma nezadovoljan; 2- nezadovoljan; 3-ni zadovoljan, ni nezadovoljan; 4-zadovoljan; 5-veoma zadovoljan), kao i da se opredele za opciju 6- pitanje se ne odnosi na mene.

Osim navedenih parametara, anketa sadrži i pitanja o nivou stresa i pritiska na poslu, poređenju zadovoljstva poslom u odnosu na pre pet godina, profesionalnim planovima u narednih pet godina kao i ocenu opšteg zadovoljstva kada se uzmu u obzir svi aspekti profesionalnog zadovoljstva.

Podaci o pokazateljima zadovoljstva zaposlenih u zdravstvenoj ustanovi su deo Integrisanog plana stalnog unapređenja kvaliteta, kao i Integrisanog izveštaja o radu Komisije za unapređenje kvaliteta rada zdravstvene ustanove.

Istraživanjem zadovoljstva 2021. godine obuhvaćeno je 1894 zaposlenih u zdravstvenim ustanovama Mačvanskog okruga u :

Domu zdravlja Bogatić

Domu zdravlja Koceljeva

Domu zdravlja Krupanj

Domu zdravlja Loznica

Domu zdravlja Ljubovija

Domu zdravlja Mali Zvornik

Domu zdravlja Šabac

Domu zdravlja Vladimirci

Opšoj bolnici Šabac

Opšoj bolnici Loznica

Specijalnoj bolnici za rehabilitaciju Banja Koviljača

Zavodu za javno zdravlje Šabac

Zadovoljstvo radnim mestom

Zaposleni u zdravstvenim ustanovama Mačvanskog okruga najzadovoljniji su neposrednom saradnjom sa kolegama (prosečna ocena 4,19) a najmanje zadovoljni finansijskom nadoknadom (prosečna ocena 3,20), mogućnostima profesionalnog razvoja (prosečna ocena 3,42) i rukovođenjem i organizacijom rada u zdravstvenoj ustanovi (prosečna ocena 3,55).

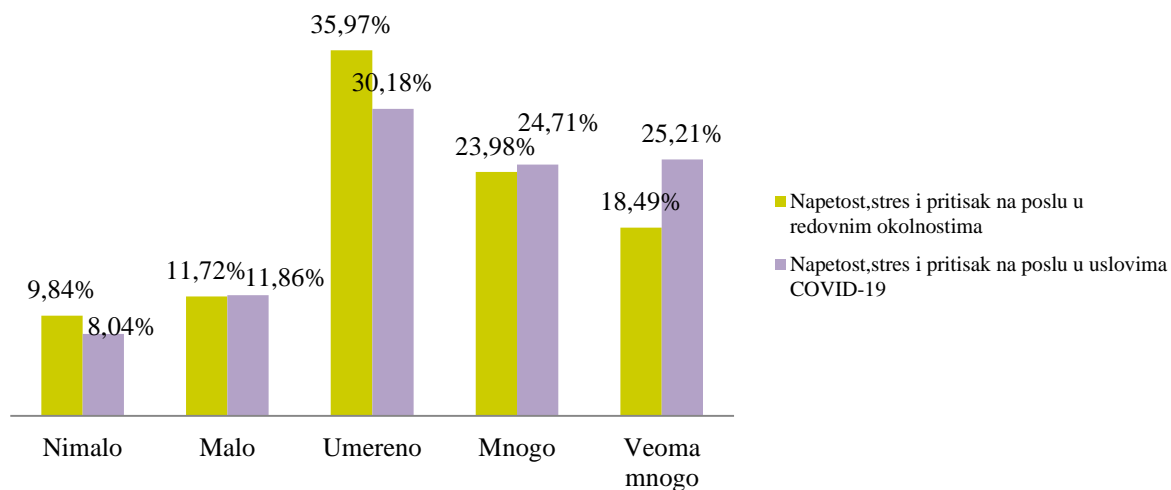
Grafikon 1 Zadovoljstvo zaposlenih pojedinim parametrima za

Izloženost stresu

Napetost, stres i pritisak na poslu porasli su u u uslovima COVID-19 epidemije. Dok je u redovnim okolnostima skoro desetina zaposlenih koji nisu pod stresom ni malo, u uslovima COVID-19 udeo ove kategorije zaposlenih je 8%. Sa druge strane, udeo zaposlenih koji su pod veoma velikim stresom u redovnim okolnostima je 18,5% a u uslovima COVID-19 epidemij preko 25% .

Grafikon 2. Izloženost stresu

Izazovi posla u Covid-19 epidemiji

Kao najveće izazove posla u epidemiji COVID-19 zaposleni navode pre svega iscrpljenost zbog rada u zaštitnoj opremi i iscrpljenost zbog obima posla. Slede neizvesnost i strah od infekcije i rad u potpuno novim okolnostima. Dostupnost informacija je za 6% zaposlenih najveći izazov a raspoloživost zaštitne opreme 5% zaposlenih navodi kao najveći izazov tokom epidemije COVID-19.

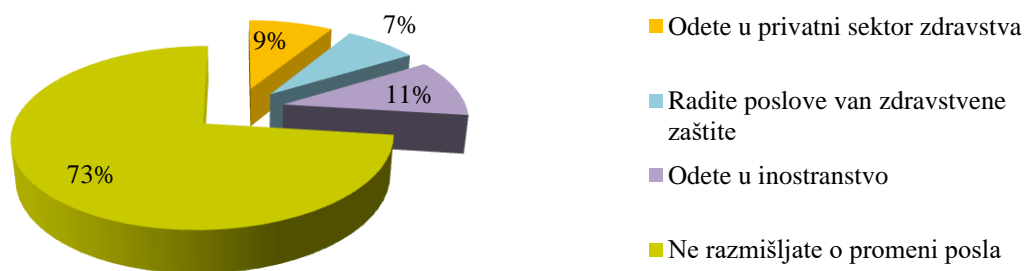
Grafikon 3. Najveći izazovi rada u uslovima epidemije COVID-19

Profesionalni planovi

Skoro tri četvrtine zaposlenih (73%) ne razmišlja o promeni posla u narednih pet godina. Planove za inostranstvo ima 11% a za odlazak u privatni sektor 9% zaposlenih. Za poslove van zdravstvene zaštite je najmanje zainteresovanih u zdravstvu, oko 7%.

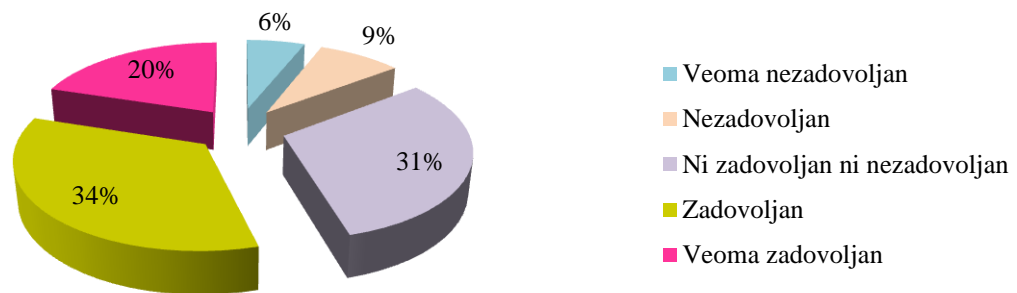
Grafikon 4. Profesionalni planovi u narednih pet godina

Opšte zadovoljstvo poslom

Uzimajući u obzir sve aspekte profesionalnog zadovoljstva, najveći deo zaposlenih (34%) se izjašnjava kao „zadovoljan“ ili „ni zadovoljan ni nezadovoljan“. Svaki peti ispitanik je veoma zadovoljan poslom, 9% ispitanika je nezadovoljno. Udeo zaposlenih koji su veoma nezadovoljni poslom je 6%.

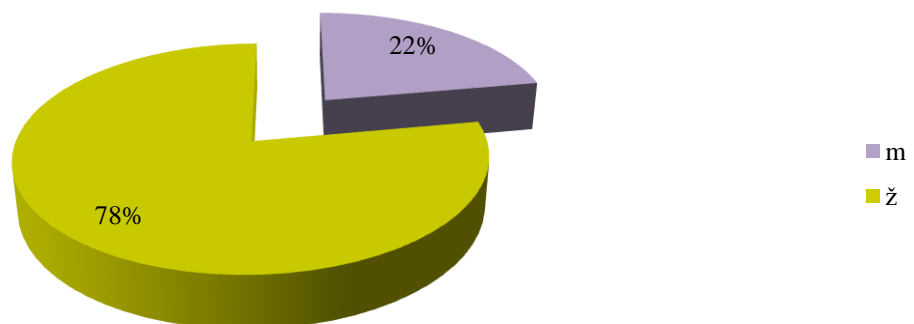
Grafikon 5. Opšte zadovoljstvo zaposlenih u zdravstvenim ustanovama Mačvanskog okruga

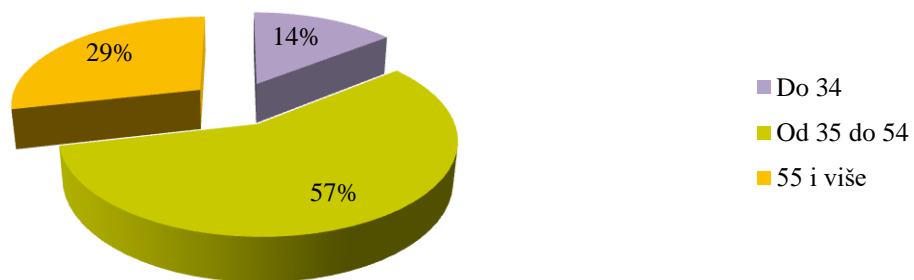
Pol, godine starosti, zanimanje, rukovodeća funkcija

U zdravstvenoj zaštiti Mačvanskog okruga većim delom su zaposlene osobe ženskog pola (78%) dok je muškaraca 22%. U istraživanju zadovoljstva učestvovalo je 29% zaposlenih starijih od 55 godina, 57% uzrasta od 35 do 54 godine dok je mlađih od 34 godine 14 % zaposlenih. Neku od rukovodećih funkcija obavlja 22% zaposlenih.

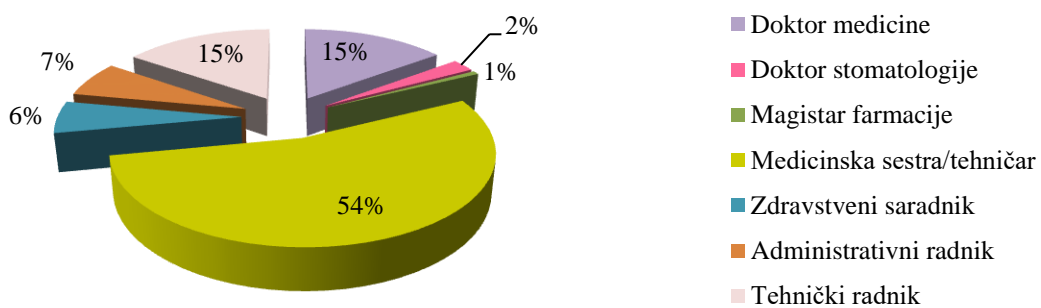
Grafikon 6. Polna struktura zaposlenih

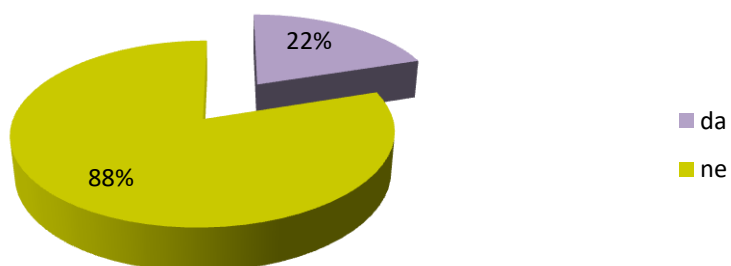
Grafikon 7. Starosna struktura zaposlenih

Grafikon 8. Zanimanje zaposlenih u zdravstvenim ustanovama

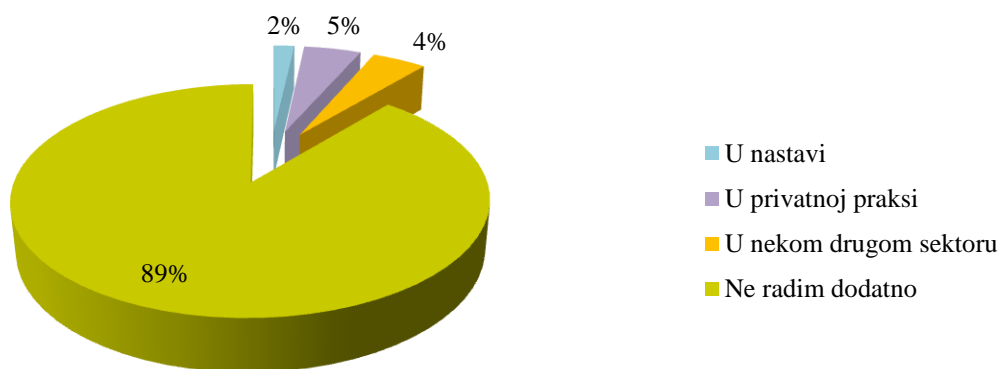
Grafikon 9. Rukovodeća funkcija

Dodatni profesionalni angažman

Najveći deo zaposlenih u zdravstvenoj zaštiti Mačvanskog okruga nema profesionalni angažman van zdravstvene ustanove (89%). Privatnu praksu dodatno obavlja 5% zaposlenih a u nekom drugom sektoru 4% zaposlenih. U nastavi je dodatno angažovano 2% zaposlenih u zdravstvu.

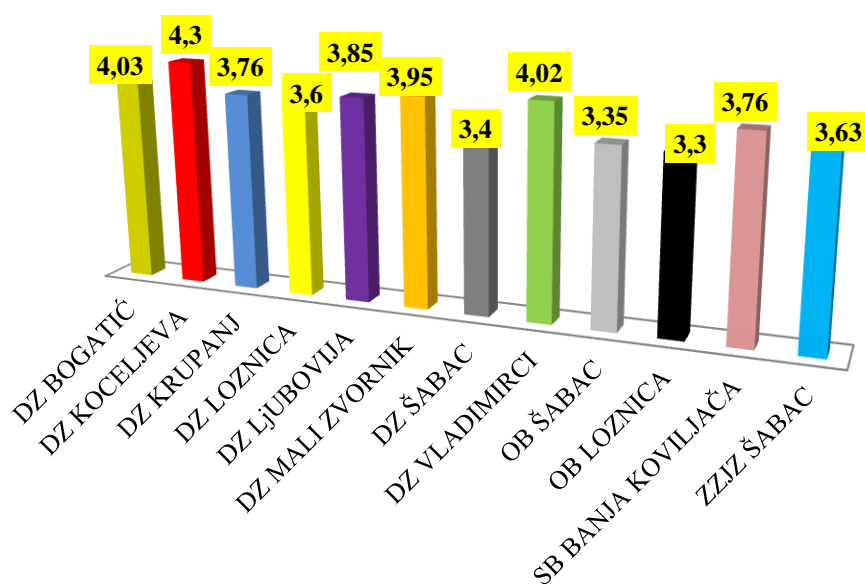
Grafikon 9. Profesionalni angažman van zdravstvene ustanove

Prosečne ocene opšteg zadovoljstva zaposlenih u zdravstvenim ustanovama Mačvanskog okruga

Najviši stepen profesionalne satisfakcije u 2021. godini iskazali su zaposleni u Domu zdravlja Koceljeva (prosečna ocena 4,3) a najniži u opštoj bolnici Loznica (prosečna ocena 3,3), Opštoj bolnici Šabac (prosečna ocena 3,35) i Domu zdravlja Šabac (prosečna ocena 3,4)

Grafikon 10. Prosečne ocene opšteg zadovoljstva zaposlenih u zdravstvenim ustanovama Mačvanskog okruga

Zaključak

Istraživanje zadovoljstva zaposlenih 2020. godine sprovedeno je u svim zdravstvenim ustanovama Mačvanskog okruga po metodologiji Instituta za javno zdravlje „dr Milan Jovanović Batut“ pomoću standardizovanog upitnika. Termine istraživanja određivale su zdravstvene ustanove u zavisnosti od epidemiološke situacije. Broj anketiranih zaposlenih značajno je manji u odnosu na prethodnu godinu. U istraživanju je učestvovalo 78% osoba ženskog pola i 22% muškog. Najviše zaposlenih je u dobnoj grupi od 35-54 godine a više od polovine su medicinske sestre/tehničari. Neku od rukovodeću funkciju obavlja čak 22% ispitanika. U segmentu zadovoljstva radnim mestom, kao i prethodne godine, zaposleni su najzadovoljniji neposrednom saradnjom sa kolegama a najmanje zadovoljni finansijskom nadoknadom i mogućnostima profesionalnog razvoja. Udeo zaposlenih koji su pod veoma velikim stresom kako u redovnim okolnostima tako i u vreme COVID epidemiji se povećao. Petina ispitanika kao najveće izazove u Covid epidemiji navodi iscrpljenost zbog rada u zaštitnoj opremi, Iscrpljenost zbog obima posla, rad u potpuno novim uslovima, neizvesnost i strah od zaraze. Za manje od 10% suočavanje sa iskustvima pacijenata je najveći izazov. Veoma mali deo zaposlenih u zdravstvu kao najveći izazov navodi raspoloživost zaštitne opreme (5%) i dostupnost informacija (6%). Najveći deo zaposlenih (više od tri četvrtine) ne razmišlja o promeni posla u narednih pet godina, 5% manje nego prošle godine. Udeo zaposlenih koji planiraju odlazak u inostranstvo i onih koji bi radili poslove van zdravstvene zaštite ostao je isti kao i prethodne godine. Povećao se udeo zaposlenih koji planiraju odlazak u privatni sektor za 5%. Desetina zaposlenih u zdravstvu radi dodatno, najčešće u privatnoj praksi (oko 5% zaposlenih) i isto toliko u nekim drugim sektorima van zdravstvene zaštite. U nastavi je angažovano oko 2% zaposlenih u zdravstvu. U odnosu na prethodnu godinu porastao je udeo veoma nezadovoljnih sa 4% na 6% dok je udeo veoma zadovoljnih opao sa 25% na 20%. Prosečna ocena zadovoljstva zaposlenih u zdravstvenim ustanovama Mačvanskog okruga smanjila se sa 3,67 koliko je uiznosila 2020.godine na 3,54 u 2021. godini. Nivo zadovoljstva snižen je 3,5% u odnosu na prethodnu godinu. Sve pojedinačne zdravstvene ustanove (sa izuzetkom Doma zdravlja Bogatić i Doma zdravlja Krupanj) beleže pad zadovoljstva zaposlenih.

Analizu izradila

dr Olivera Stojanović, spec. socijalne medicine